

Diversiteit!

FILIP VANDENBERGHE

Diversiteit is niks nieuws in het onderwijs. Leerlingen en cursisten zijn verschillend van elkaar. Al waren de verschillen tussen leerlingen een halve eeuw geleden anders. Cijfermateriaal toont aan hoe divers onze samenleving is.¹

Door economische evoluties en geopolitiek is er migratie van mensen die komen meewerken aan onze welvaartsstaat of die op zoek zijn naar veiligheid. Mensen identificeren zich qua gender soms minder binair. Er zijn meer leerlingen met een leeruitdaging in de klas. Toch is er één constante: iedereen leert rond leerstof, onder leiding van een leraar. Ook de lerarenkamer evolueert. Het genderevenwicht is in veel personeelsteams zoek en van diversiteit is in menig lerarenkorps weinig sprake.

Rijkdom

Een diverse klas zorgt voor heel wat kansen. Leerstof is grotendeels objectief. Toch is er in het benaderen van de leerstof een rijkdom te zien aan opvattingen. Die kunnen verrijkend zijn voor het leerproces. Een leerling met een leerstoornis kan ons iets leren over doorzettingsvermogen en over het feit dat niet alles zo vanzelfsprekend is. Een cursist die als vluchteling onze maatschappij probeert te begrijpen kan ons verwonderen over hoe wij zaken aanpakken. Een leerling van wie de ouders de eindjes aan elkaar moeten knopen, bekijkt economische evidenties op een andere manier. Leerstof ligt daardoor niet altijd vast, niets is voorbestemd.

Uitdaging

De superdiversiteit in de klas kan tegelijk een uitdaging vormen. Iedere leerling die op een andere manier met de leerstof omgaat of die anders interpreteert, stelt een vraag aan de leraar. Hierdoor ontstaan meningsverschillen en discussies, maar ook conflicten. Onze leerling met een leerstoornis kan heel wat ondersteuning vragen, waardoor de leraar het gevoel heeft dat er een onevenwicht ontstaat. De cursist die nog maar net in ons land woont, heeft het lastig met bepaalde opvattingen rond gender. Een leerling met een moeilijke socioculturele achtergrond interpreteert een economisch model anders.

Diverse leraren

Een leraar moet in de groep opgroeiende jongeren een weg vinden om tot dát te komen wat gezamenlijk gedeeld kan worden. Zo leggen we kiemen voor een nieuwe maatschappij die lijkt op én verschilt van de vorige generatie. De menselijke behoeften en emoties zijn universeel en tijdloos. Met die *condition humaine* gaan we om door te zoeken naar verbinding, door dialoog.

De leraar is een diverse mens die ook een verhaal en een oorsprong heeft. Het is dan ook quasi onmogelijk om van alle achtergronden kennis te hebben. Daardoor ontstaat soms bij leraren onzekerheid en twijfel. Bovendien kampt iedereen wel met één of ander vooroordeel. Het vraagt openheid, moed en kwetsbaarheid om daarmee om te gaan, maar een leraar moet ook duidelijke grenzen en verwachtingen mogen uitspreken. De schoolcultuur en de context van een school spelen een heel belangrijke rol.

Verhalen van diversiteit

We willen met COC graag luisteren naar jouw verhaal rond diversiteit. We zijn op zoek naar jouw vragen, naar de uitdagingen waar je mee worstelt, maar vooral naar hoe jij in je klaspraktijk positief probeert om te gaan met die superdiversiteit, naar waar jij kansen ziet.

Misschien heeft jouw school een goede aanpak gevonden? Of misschien ben jij zelf superdivers en kan je vanuit jouw ervaring iets waardevols meegeven aan collega's? Of heb je via een boek, een website of via een organisatie een inzicht gekregen? Misschien is jouw lerarenkorps een voorbeeld van diversiteit? We hopen heel wat positieve praktijken te verzamelen vers uit het veld. Stuur je inspirerende verhaal of je idee naar: filip.vandenberghe@acv-csc.be. Vergeet zeker niet te vermelden in welk niveau of in welke onderwijsvorm je tewerkgesteld bent.

1. Actueel cijfermateriaal en linken naar cijfers zijn verzameld in het advies van de SERV: https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/COM_DIV_20200825_diversiteit%20binnen%20onderwijs_ADV.pdf